

Dr hab. n. med. Waldemar Machała Łódź,
Prof. nadzw. Uniwersytetu Medycznego w Łodzi
Kierownik
Kliniki Anestezjologii i Intensywnej Terapii
Centralny Szpital Kliniczny
92-213 Łódź
ul. Pomorska 251
tel. (42) 201 42 10
fax: (42) 201 42 11
e-mail: waldemar@machala.info
waldemar.machala@umed.lodz.pl

dn. 15 października 2021 r.

O C E N A
ROZPRAWY DOKTORSKIEJ
lek. Macieja Kaszyńskiego na temat:
„Analgeza multimodalna u dzieci”

Recenzja zlecona pismem
Rady Dyscypliny Nauk Medycznych,
Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

Ból jest nieprzyjemnym doznaniem czuciowym i emocjonalnym, związanym z rzeczywistym lub potencjalnym uszkodzeniem tkanek, lub zjawiskiem opisanym, jako tego rodzaju uszkodzenie. To definicja Międzynarodowego Stowarzyszenia Badania Bólu.

Ból, jakkolwiek by nie był według osoby, która go doświadcza – jest obecny, gdy dana osoba mówi, że jest. To z kolei McCaffrey.

„Ból – to takie krótkie słowo, a tyle znaczy” ... to z kolei Kayah we „Flecikach” – polska piosenka, która wprawdzie o bólu traktuje, choć chyba nie o bólu somatycznym/receptorowym.

Ból został opisany przez Amerykańskie Towarzystwo Leczenia Bólu (1995 r.), jako piąty parametr życiowy. Jego ówczesny przewodniczący – dr James Campbell napisał „Parametry życiowe bierze się poważnie pod uwagę. Gdyby ból oceniać z takim samym zapamiętaniem jak w przypadku innych parametrów życiowych, byłoby o wiele większe prawdopodobieństwo, iż będzie on prawidłowo leczony. Musimy szkolić lekarzy i pielęgniarki, by traktowali ból jako parametr życiowy. Jakość opieki polega na tym, by ból mierzyć i leczyć”. Mając na względzie nasze niedoskonałości w odniesieniu do:

- Samego zjawiska bólu.
  - Umiejętności jego oceny.
  - Jego konsekwencji.
- Umiejętności jego leczenia:
  - Znajomość farmakokinetyki i farmakodynamiki używanych leków.

- Technik i sposób uśmierzenia bólu.
- Myślenia stereotypowego (uzależnienie/ objawy uboczne).

Z tego powodu rozprawę doktorską lek. Macieja Kaszyńskiego uznają za godną poznania i wartą polecenia (szczególnie dla anestezjologów i lekarzy specjalności zabiegowych).

Do oceny (recenzji) przedstawiono pracę w formie pliku PDF. Pracę stanowią 64 strony maszynopisu. Praca została podzielona na X rozdziałów. Układ pracy jest klasyczny i zredagowany zgodnie z przyjętymi zasadami publikacji prac naukowych.

Pracę (wraz ze wstępem) stanowią trzy artykuły opublikowane w następujących czasopismach:

- Anaesthesiology and Intensive Care (2020).
- Anestezjologia i Ratownictwo (2019).
- BMS Anaesthesiology (2021).

Wstęp został potraktowany przez doktoranta bardzo szczegółowo, wyczerpując (na potrzeby rozprawy) zagadnienie leczenia bólu u dzieci. Recenzent znalazł w nim m.in. opis bólu jako zjawiska (w odniesieniu do patofizjologii), opis problemu, jak i skali nieadekwatnego uśmierzenia bólu w grupie dzieci (odmienności w porównywaniu z dorosłymi) oraz uwzględnienie blokad regionalnych w jego uśmierzaniu.

Zatem problemów przed którymi zostaje postawiony sam chory - dziecko, które cierpi z jego powodu, jego rodzice (opiekunowie), jak i personel medyczny, którego zadaniem jest jego uśmierzenie.

Doktorant prawidłowo określił **założenia** i zdefiniował **cel pracy**, którym było przedstawienie danych odnoszących się do bezpieczeństwa i efektywności wybranych protokołów terapii multimodalnych uwzględniających zastosowanie anestezjologii regionalnej i adiuwantów u dzieci.

Rozprawę uzupełniają **trzy publikacje**, z których (zdaniem recenzenta) - za najciekawszą należy uznać pracę badawczą (opublikowaną w BMS Anaesthesiology w 2021 r.), opisującą wpływ dożylnego wlewu (podawania) lidokainy na odczuwanie bólu po appendektomii laparoskopowej na niemałej grupie chorych.

Metodyka pracy nie budzi żadnych zastrzeżeń, a wnioski będące skutkiem badań są jednoznaczne i wiarygodne.

Omówienie, będące z jednym rozdziałów jest (znowu w opinii recenzenta) formą dyskusji. Dyskusji w dobrym tego słowa znaczeniu, kiedy Doktorant prowadzi merytoryczne dywagacje, wskazujące na jego dojrzałość badawczą.

Wnioski (cztery) są jednoznaczne i prawidłowo sformułowane. Są skutkiem prawidłowo prowadzonej analizy badawczej.

Doktorant powołał się na 30 pozycji **piśmiennictwa**, ułożonych w kolejności cytowania. 27 z nich to publikacje polskojęzyczne, pozostałe 3 opublikowane zostały w jęz. angielskim. Najstarsze publikacje ukazały się w roku 1951 (16), 1985 (6). Natomiast zostały wydane w bieżącym roku: (19, 21) i w 2000 (9,24). 27 z nich (publikacji) ukazało się po roku 2010.

Praca zawiera 2 tabele. natomiast przypisy - mogą świadczyć, że pochodzą one ze źródła cytowania, a nie zostały wykonane samodzielnie.

W opinii recenzenta rozprawa doktorska lek. M. Kaszyńskiego systematyzuje analgezję multimodalną u dzieci, stanowiąc swego rodzaju przewodnik do jej podjęcia w polskich szpitalach. Stanowisko to jest poparte badaniami własnymi, świadczącymi o znajomości zasad prowadzenia badań naukowych przez Doktoranta.

Dodatkowo mając na względzie nową formę prezentacji dorobku naukowego przez Doktoranta rozprawa doktorska lek. Macieja Kaszyńskiego została pozytywnie oceniona przez recenzenta i spełnia warunki określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 19 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadaniu tytułu profesora (rozdział I, paragraf 6, ust. 3) przez co upoważnia mnie do przedłożenia Radzie Dyscypliny Nauk Medycznych, Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego wniosku o dopuszczenie lek. Macieja Kaszyńskiego do dalszych etapów postępowania doktorskiego.